

Zöldség – gyümölcs

X. évfolyam / 11. szám

2006. 06. 12.

22-23. hét

Zöldség-gyümölcs piaci jelentés:

Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci
ára 2 old.

A cseresznye piaci elemzése 3-5. old.

4-5./ táblázat:

Nagykőrösi Úti Nagybani Piac árai 6-7. old.

6./ táblázat:

Értékesítési árak néhány európai
nagybani piacon 9. old.

1-9./ ábra, 1-3. táblázat:

Piaci folyamatok elemzése

Készítette: Németh Noémi
Szente-Orbán Csaba
Varga Viktória

KIADÓ:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország H-1093
Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (00 36) 1-476-3285
Fax: (00 36) 1-217-1812

**Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci ára**

A belföldi *zöldségfélék* kínálatában a 22-23. héten 500 Ft/kg-os termelői ár jellemezte a most piacra került **zöldbabot**. Az idei és az elmúlt két év piacra lépési ára és ideje azonos. A vidéki nagybani piacok közül csak Miskolcra jelentettek zöldbabot, 450 Ft/kg-ért. A német és az osztrák főváros nagybani piacán csak külpiacokról származó zöldbab kapható.

Néhány termelőnél a primőr **sárgarépa** 200 Ft-ért már kilogrammos kiszerelésben is megvásárolható, a kínálatban azonban a csomós kiszerelés dominál.

A primőr **petrezselyemgyökér** továbbra is csak csomós kiszerelésben értékesítik. A hazai tárolási petrezselyemgyökér ára hosszú ideje változatlan és az elmúlt évek árainál háromszor-négyszer magasabb (**1. táblázat**).

1. táblázat

**A belföldi termesztésű petrezselyemgyökér
leggyakoribb ára a Nagykőrösi Úti Nagybani Piacon
2006. adott heteiben**

	16. hét	17. hét	18. hét	19. hét	20. hét	21. hét	22. hét	23. hét
2004	280	250	240	200	305	400	400	-
2005	120	140	135	145	135	150	200	260
2006	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000

Forrás: AKI PÁIR

A hetek óta kapható primőr fehér fejes káposzta mellett megjelent a **vöröskáposzta** is, 200-220 Ft/kg-os áron.

Darabos kiszerelésben (80 Ft/db) van jelen a hazai **fokhagyma**, a Kínából származó terméket azonban kilogrammosan értékesítik, 600 Ft-ért.

A belföldi termesztésű **paradicsom** bőséges felhozatala közel 50%-os áresést eredményezett az elmúlt három hétben (**2. táblázat**). A külpiacokról származó termék ára sok esetben, akár 30%-kal is alacsonyabb a magyarénál.

2. táblázat

**A belföldi és a külpiacokról származó paradicsom
leggyakoribb ára a Nagykőrösi Úti Nagybani Piacon
2006. adott heteiben**

	Származási hely	17. hét	18. hét	19. hét	20. hét	21. hét	22. hét	23. hét
gömb	Magyar- ország	475	513	513	520	422	308	240
	Hollandia	-	-	-	-	300	220	-
	Spanyol- ország	350	420	440	400	315	290	-
	Török- ország	350	-	400	315	-	-	-
fűtős	Magyar- ország	550	575	563	553	475	337	290
	Olasz- ország	480	-	550	-	-	-	-
	Spanyol- ország	383	-	-	400	330	250	-
	Török- ország	460	-	-	-	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

Ellentétes tendencia tapasztalható a **kigyóuborka** esetében, hiszen a megfigyelt két hét során 40%-ot emelkedett a termelői ár, amire a kínálat alacsonyabb mennyisége a magyarázat.

Minimális mennyiségben, 120-150 Ft/db-os áron, de már kapható **csemegekukorica** is.

A magyar **kínai kel** a bécsi nagybani piacon 210 Ft/kg-os áron, pedig a budapesti reprezentatív nagybani piacon 100 Ft/kg-os áron kapható.

Ennél lényegesen nagyobb árkülönbség mutatkozik a magyar **spárga** bécsi és budapesti nagybani piaci ára között. Nyugati szomszédunk fővárosában 1000 Ft/kg, a Nagykőrösi Úti Nagybani Piacon azonban már 220-300 Ft/kg-ért is megvásárolható.

A folyamatosan bővülő **gyümölcskínálatban** a 23. héten megjelent a belföldi termesztésű **meggy** és **köszméte**. Az előbbi gyümölcsfaj 250 Ft/kg-os ára alacsonyabb az elmúlt évek nyitó árainál, az utóbbi 560 Ft/kg-os termelői ára azonban magasabb.

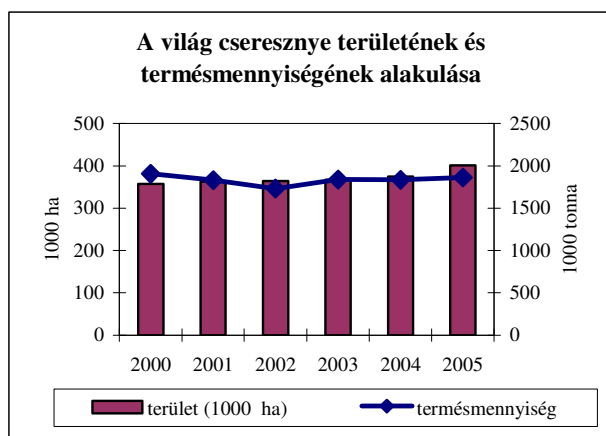
A Spanyolországból beszállított **citrom** mellett, szinte azonos áron megjelent a brazil termék is.

A **csemegezőlő** Dél-Afrikából és Chiléből kerül hazánkba, az ára azonban származási helytől függetlenül 600 Ft/kg.

A cseresznye piaci elemzése

A világ cseresznye termésmennyisége stagnáló, 2005-ben 1,8 millió tonna volt (1. ábra). Az elmúlt években a világ gyümölcs piacán nőtt a friss fogyasztásra alkalmas cseresznye iránti kereslet. Ennek oka, hogy drága a kézi szüret és kevés a cseresznye termesztésére alkalmas termőhely.

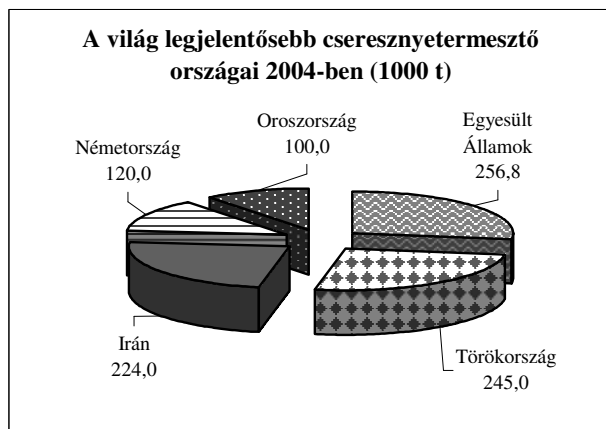
1. ábra

Forrás: FAO

A legjelentősebb termelő az Egyesült Államok és Törökország, közel azonos, 250 ezer tonna körüli termésmennyiséggel (2. ábra). Meghatározó termelő még Irán, Oroszország és Németország.

2. ábra

Forrás: FAO

Az Egyesült Államokban Kalifornia a vezető termelő, a teljes termés fele innen származik.

Az egy főre eső cseresznyefogyasztás viszonylag stabil, 1970 óta 0,8 kg/fő. Az elfogyasztott mennyiség fele friss termék, másik fele fagyasztott illetve feldolgozott. Az Egyesült Államok nettó exportőr cseresznyéből, legfontosabb célországa Japán.

Az EU-25 2005. évi 560 ezer tonnás termésmennyisége némileg növekedett, 2004-hez hasonlítva. Ez főleg Olaszország és Spanyolország termésnövekedésének köszönhető (3. táblázat).

3. táblázat

A termésmennyiségek alakulása az EU-25 három legnagyobb cseresznyetermesztő országában (1000 t)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Németország	169	139	110	135	120	120
Olaszország	146	119	125	100	100	108
Spanyolország	112	85	112	93	73	89

Forrás: FAO

Az Unió legjelentősebb termelője Németország, melynek múlt évi termelése a 2004. évi mennyiséggel megegyező. A megtermelt cseresznyéből minimális az export, viszont a fogyasztás teljes kielégítésére további 25 ezer tonna körüli mennyiséget importálnak. A legfontosabb beszállító Törökország, a teljes importigény mintegy 60%-át biztosítja. Ezt követi a spanyol, a görög és olasz beszállítás mennyisége.

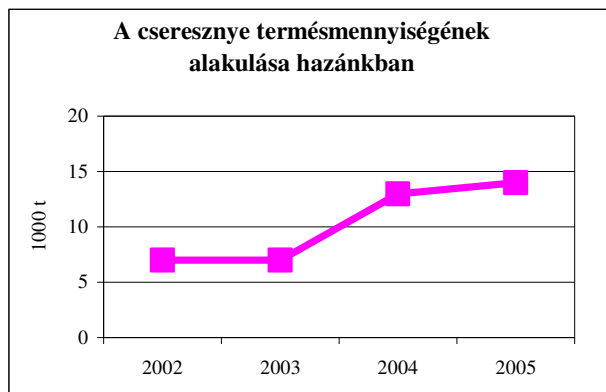
Olaszország az ezredforduló végéig a német piac legnagyobb cseresznye ellátója volt, azonban a 2000 utáni termésnövekedésnek köszönhetően a szerepét fokozatosan átvette Törökország. A jelentős termés visszaesés mellett az olasz cseresznyetermelőket az a tény is sújtja, hogy a fogyasztói ár egyre nagyobb hányadát teszi ki a disztribúciós költség.

Az unió harmadik legnagyobb termelője, Spanyolország cseresznye termelése 109 – 156 ezer tonna között ingadozott az

elmúlt tíz évben.

Magyarország egész területe a cseresznyetermesztés optimális termesztési zónájába esik. Hazánk cseresznyetermelése jelentősen növekedett az elmúlt két évben (3. ábra), ugyanakkor ez a mennyiség csupán 1,3-1,9%-a a teljes gyümölcsstermesztésnek.

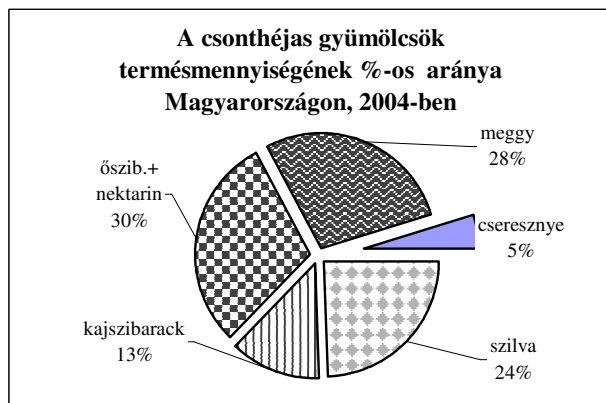
3. ábra

Forrás: KSH

A 2004. évi 13 ezer tonnás cseresznyetermés mintegy 5%-a a csonthéjasok termésének (4. ábra).

4. ábra

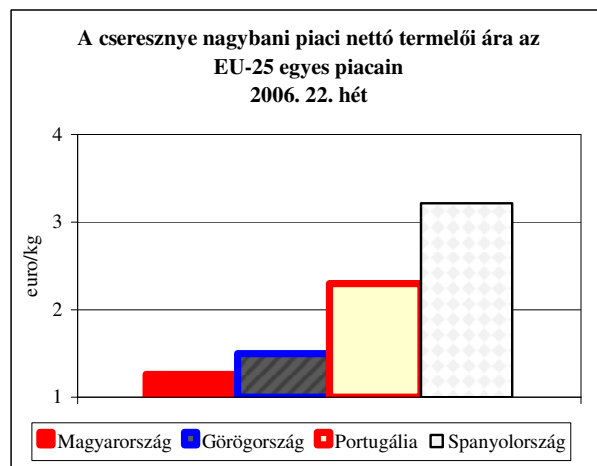

Forrás: KSH

A hazai cseresznyetermés fedezi a fogyasztói igényeket, a behozatal nem jelentős és a kiszállítás is mindössze 1000 tonna körül alakult az elmúlt években. A célországok között, szinte minden évben első helyen Lettország állt.

A cseresznye szezonja Magyarországon az időjárási körülményektől függően 2-2,5 hónapig tart. A 20-21. héten jelenik meg először a piac kínálatában. Az idei évben az esős időjárásnak köszönhetően némileg az előző évi árnál magasabban alakul a nagybani piaci termelői ár (6. ábra). A vidéki nagybani piacok közül Szegeden és Kecskeméten mérték fel a legalacsonyabb árat (7. ábra). Az Unió nagybani piaci közül a spanyol, a görög és a portugál piacokon jelent meg a cseresznye a 22. hétig. A legalacsonyabb árat Magyarországon mérték (5. ábra).

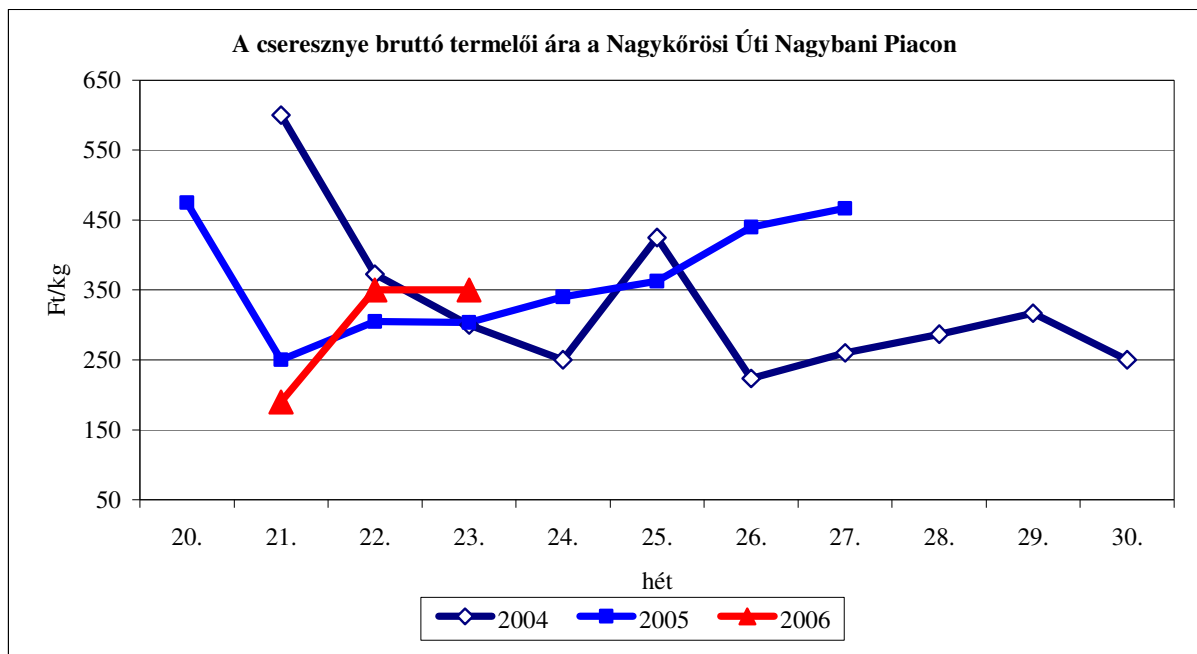
5. ábra

Forrás: Amisweb

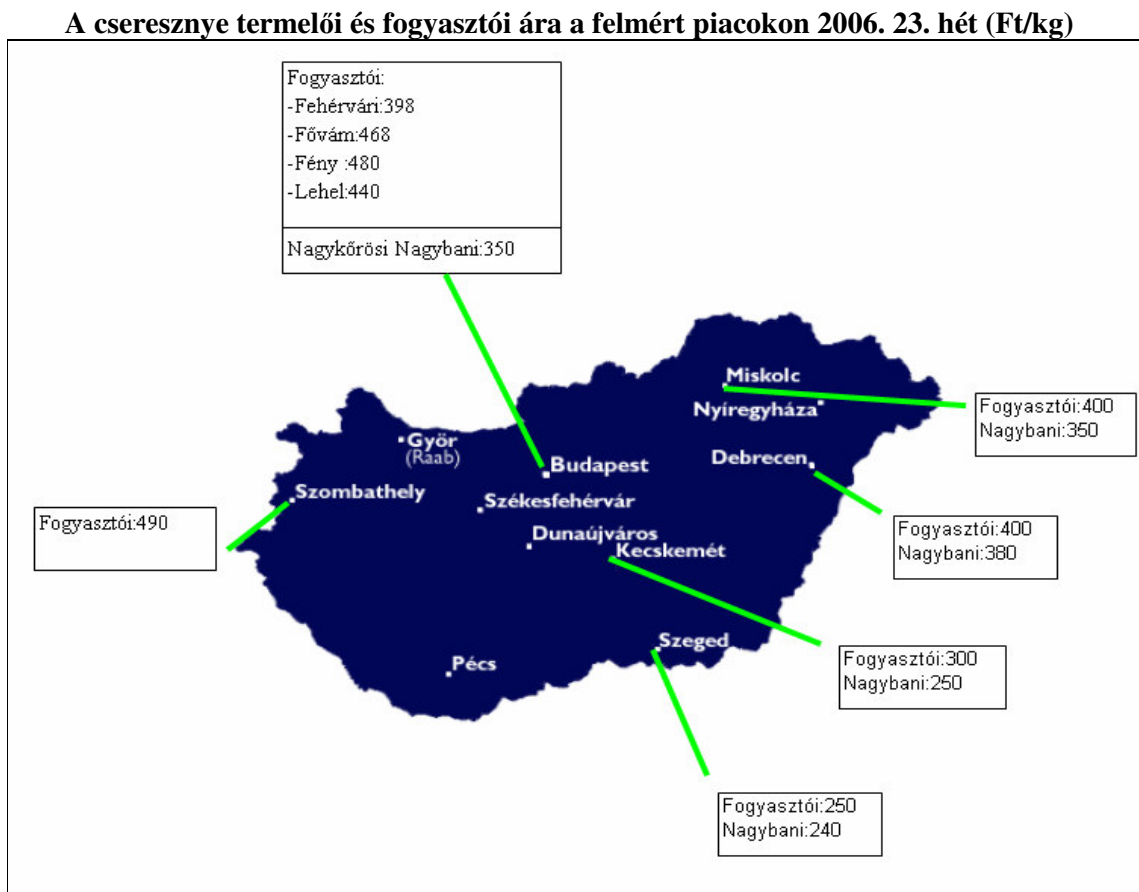
A 2006. év árait vizsgálva már következtethetünk a kínálat alakulására az egyes országokban. A spanyol ár mintegy 30%-kal csökkent, mely a kínálat bővülésére utal. A magyar és a görög termék 2006 évi ára enyhén emelkedett, így itt vélhetőleg némileg csökkenő termésmennyiség várható. A többnyire csökkenő termésmennyiség hazánkban azért is valószínűsíthető, mert leginkább a májusban és júniusban érkező túlzott csapadék károsíthatja a termést.

6. ábra

Forrás: AKI PÁIR

7. ábra

Forrás: AKI PÁI

I. osztályú, belföldi zöldség – gyümölcs termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagykörösi Úti Nagyban Piacon

Ft/kg, db, csomó

Faj	Fajta	Méret	Kiszerezés	2005. 23. hét	2006. 22. hét	2006. 23. hét	2006. 23. hét/ 2005. 23. hét [%]	2006. 23. hét/ 2006. 22. hét [%]
Burgonya	Condor	-	Ft/kg	39	90	90	233,8	100,0
	Desire	-	Ft/kg	37	87	90	243,2	104,1
	Új burgonya	-	Ft/kg	85	160	-	-	-
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Ft/kg	250	295	230	92,0	78,0
		47-57 mm	Ft/kg	260	320	250	96,2	78,1
		57-67 mm	Ft/kg	265	-	-	-	-
	Fürtös	47 mm+	Ft/kg	300	330	300	100,0	90,9
		40-47 mm	Ft/kg	280	340	280	100,0	82,4
	Koktél	15 mm-	Ft/kg	1000	900	700	70,0	77,8
		15 mm+	Ft/kg	-	800	600	-	75,0
Paprika	TV édes p.	30-70 mm	Ft/kg	245	310	300	122,5	96,8
			Ft/db	-	40	-	-	-
		70 mm+	Ft/kg	315	375	400	127,0	106,7
			Ft/db	-	50	-	-	-
Uborka	Kígyó	400-500 gr	Ft/kg	110	100	140	127,3	140,0
	Berakó (fürtös)	3-6 cm	Ft/kg	200	-	-	-	-
		6-9 cm	Ft/kg	180	145	150	83,3	103,5
		9-14 cm	Ft/kg	115	95	120	104,4	126,3
Sárgadinnye	sárgahúsú	-	Ft/kg	400	425	400	100,0	94,1
Sárgarépa	-	-	Ft/kg	-	-	200	-	-
			Ft/csomó	155	130	120	77,4	92,3
Petrezselyem	-	-	Ft/kg	260	1000	1000	384,6	100,0
			Ft/csomó	220	235	280	127,3	119,2
Fejes saláta	-	-	Ft/db	79	65	100	126,6	153,9
Fejes káposzta	Fehér	-	Ft/kg	85	95	80	94,1	84,2
	Vörös	-	Ft/kg	160	190	180	112,5	94,7
Borsó	Zöldborsó	-	Ft/kg	150	310	240	160,0	77,4
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Ft/kg	80	130	150	187,5	115,4
	Főzőhagyma	-	Ft/csomó	100	150	160	160,0	106,7
	Zöldhagyma	-	Ft/csomó	80	70	80	100,0	114,3
Fokhagyma	Fokhagyma	45 mm+	Ft/db	60	80	60	100,0	75,0
Gomba	Csiperke	-	Ft/kg	333	384	367	110,2	95,7
	Laska	-	Ft/kg	500	525	550	110,0	104,8
Cseresznye	Bigarreau	17-20mm		265	365	350	132,1	95,9
	Germersd.	20mm+		380	-	-	-	-
Meggy	Meteor	17-20mm		290	-	250	86,2	-
	nem jelölt	-		400	-	-	-	-
Földieper	-	-		405	540	420	103,7	77,8
Köszméte	-	-		450	-	560	124,4	-

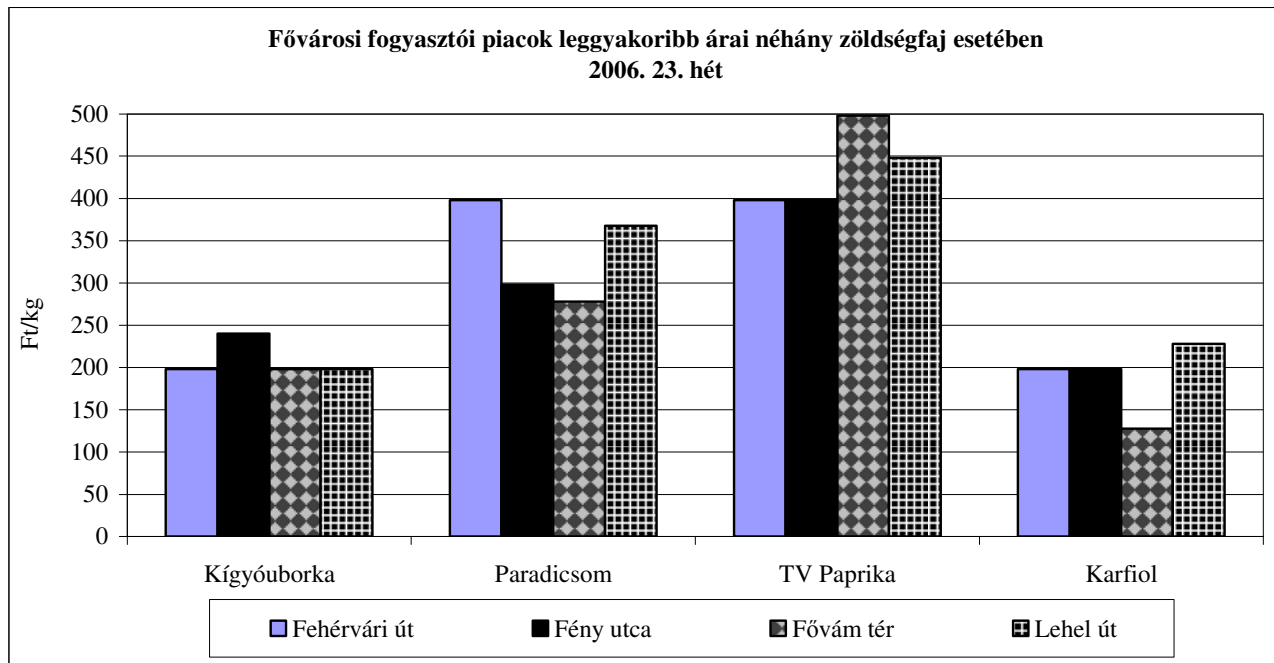
Forrás: AKI PÁIR

**Az Unióból és a harmadik országokból származó, I. osztályú zöldség – gyümölcs
termékek leggyakoribb ára a Budapesti Nagykörösi Úti Nagybani Piacon**

Ft/kg, db								
Faj	Fajta	Származási hely	Kiszerezés	2005. 23. hét	2006. 22. hét	2006. 23. hét	2006. 23. hét / 2005. 23. hét [%]	2006. 23. hét / 2006. 22. hét [%]
Burgonya	nem jelölt	Belgium	Ft/kg	40	85	86	215,0	101,8
Paradicsom	gömb	Hollandia	Ft/kg	-	220	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	-	290	-	-	-
	Fürtös	Spanyolo.	Ft/kg	-	250	-	-	-
	Koktél	Töröko.	Ft/kg	500	-	-	-	-
Sárgadinnye	zöldhúsú	Olaszo.	Ft/kg	270	-	-	-	-
	sárgahúsú	Olaszo.	Ft/kg	-	310	250	-	80,7
		Spanyolo.	Ft/kg	-	320	280	-	87,5
Görögdinnye	Magvas-Gömbcsíkos	Görögo.	Ft/kg	135	-	120	88,9	-
		Olaszo.	Ft/kg	-	180	130	-	72,2
		Spanyolo.	Ft/kg	-	167	140	-	84,0
	Magvas-Gömb-sz.	Spanyolo.	Ft/kg	140	155	120	85,7	77,4
Sárgarépa	-	Belgium	Ft/kg	177	133	130	73,6	97,5
		Hollandia	Ft/kg	170	-	-	-	-
Petrezselyem	-	Lengyelo.	Ft/kg	-	650	-	-	-
Zeller	Gumós	Hollandia	Ft/kg	120	220	220	183,3	100,0
Fejes káposzta	Fehér	Hollandia	Ft/kg	70	105	110	157,1	104,8
	Vörös	Hollandia	Ft/kg	-	110	110	-	100,0
Vöröshagyma	Barna héjú	Hollandia	Ft/kg	40	90	90	225,0	100,0
	Lila héjú	Hollandia	Ft/kg	-	-	220	-	-
Fokhagyma	Fokhagyma	Kína	Ft/kg	-	620	600	-	96,8
	Idared	Ausztria	Ft/kg	190	-	-	-	-
		Olaszo.	Ft/kg	162	176	180	111,1	102,3
	Golden	Ausztria	Ft/kg	220	-	-	-	-
		Olaszo.	Ft/kg	198	198	220	111,1	111,1
Körte	Alex/Bosc K.	Dél-Afrikai Közt	Ft/kg	-	-	300	-	-
Kajszibarack	nem jelölt	Görögo.	Ft/kg	450	-	-	-	-
		Olaszo.	Ft/kg	620	563	540	87,1	96,0
		Spanyolo.	Ft/kg	400	500	-	-	-
Őszibarack	fehér húsú	Spanyolo.	Ft/kg	-	350	-	-	-
	sárga húsú	Görögo.	Ft/kg	450	-	-	-	-
		Olaszo.	Ft/kg	900	330	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	448	350	330	73,7	94,3
		Olaszo.	Ft/kg	500	-	-	-	-
Nektarin	fehér húsú	Olaszo.	Ft/kg	-	360	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	-	385	-	-	-
	sárga húsú	Spanyolo.	Ft/kg	450	360	-	-	-
	nem jelölt	Spanyolo.	Ft/kg	460	-	350	76,1	-

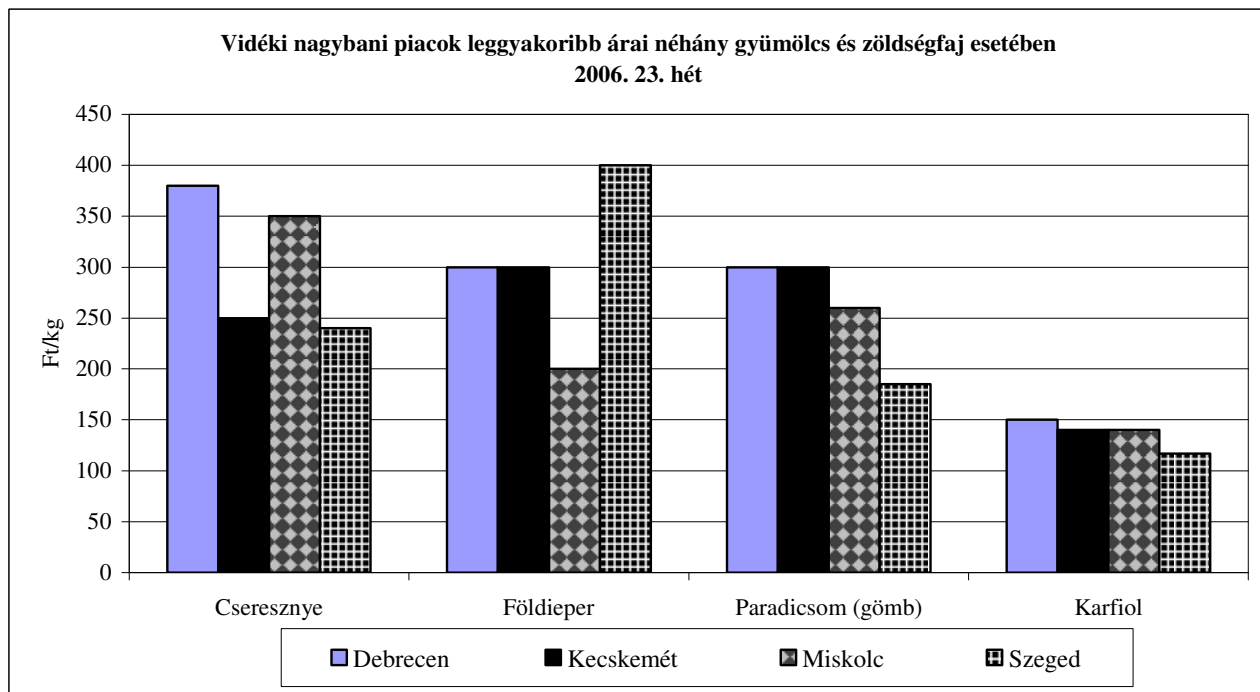
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra

Forrás: AKI PÁIR

9. ábra

Forrás: AKI PÁIR

6. táblázat

Zöldség-gyümölcs árak néhány európai nagybani piacon

Ft/kg, db

Termék	Származás	Méret	Kiszerezés	Hamburg		München		Berlin		Származás	Bécs	
				min	max	min	max	min	max		min	max
				2006/23. hét								2006/22. hét
Fejes káposzta	belföldi		100 kg	66	105	79	105	74	113	belföldi	78	104
Újburgonya	ciprusi		25 kg	-	-	221	231	189	205	ciprusi	183	183
Vöröshagyma	holland	35-60 mm	25 kg	79	89	-	-	79	93	belföldi	52	78
Sárgarépa	belföldi		100 kg	105	158	105	158	110	142	belföldi	157	235
Paradicsom	spanyol	47-57 mm	6 kg	208	241	208	241	197	250	belföldi	444	522
Spárga	belföldi	16-26 mm	100 kg	1577	1840	2103	2629	1577	1906	magyar	1044	1044
Zöldbab	olasz	zöld	100 kg	657	697	578	736	526	657	olasz	914	914
Alma	belföldi	70-90 mm	100 kg	202	210	223	250	197	237	belföldi	131	261
Földieper	belföldi	25 mm+	100 kg	789	920	631	946	683	894	belföldi	1044	1566
Fokhagyma	kínai		100 kg	526	605	578	631	499	605	spanyol	574	627
Laskagomba	belföldi		1 kg	1052	1249	1052	1314	999	1183	magyar	835	835
Csiperkegomba	lengyel		100 kg	473	999	526	723	421	946	lengyel	522	645
Csiperkegomba	belföldi		100 kg	526	1052	657	789	526	999	magyar	392	522
Áfonya			100 kg	2734	2944	2734	3155	2524	3155	olasz	2350	2350
Cseresznye	olasz		100 kg	920	1446	920	1183	789	1249	olasz	992	1958
Málna	spanyol		100 kg	2103	2734	1052	2103	1893	2629	spanyol	1800	2506
Kajszibarack	török		100 kg	394	526	526	578	473	605	török	392	392
Nektarin	spanyol	"A"	100 kg	-	-	421	578	394	526	spanyol	522	653
Őszibarack	spanyol	"AA"	100 kg	381	473	289	368	329	460	olasz	522	783

Termék	Me.	Budapest		Varsó(PL)		Lublin(PL)		Poznan(PL)		Prága(CZ)		Szlovákia	
		2006/23		2006/23		2006/23		2006/23		2006/23		2006/22	
		min	max	min	max	min	max	min	max	min	max	min	max
Földieper	kg	321	460	342	466	311	435	435	466	-	-	-	-
Cseresznye	kg	347	452	124	217	217	373	311	342	-	-	-	-
Őszibarack	kg	-	-	248	311	248	311	248	286	196	347	236	275
Alma	kg	122	139	93	207	104	186	132	182	102	151	132	202
Nektarin	kg	295	321	280	342	280	311	217	248	267	363	278	341
Fejes saláta	db	87	115	53	81	25	56	42	52	-	-	38	59
Paradicsom	kg	191	261	205	280	217	248	233	248	-	-	129*	271*
Étk.paprika	kg	243	391	373	497	-	-	398	435	-	-	488	662
Fehér fejes káposzta	kg	61	78	28	50	55	60	45	50	102	102	61*	111*
Vöröskáposzta	kg	148	174	-	-	-	-	-	-	-	-	100*	132*
Karfiol	db	-	-	174	217	186	224	186	224	135	135	105	188
Sárgarépa	csomó	87	113	112	137	137	149	112	137	-	-	-	-
Sárgarépa	kg	156	208	62	93	62	93	75	87	-	-	89*	132*
Vöröshagyma	kg	122	139	37	62	50	81	62	75	62	62	50*	100*
Csiperkegomba	kg	289	333	217	280	217	248	233	248	-	-	397	488
Burgonya	kg	69	78	47	68	43	50	52	58	-	-	-	-
Újburgonya	kg	-	-	62	162	124	186	75	87	130	130	100*	116*

Forrás: ZMP, www.magwien.gv.at

* Import